

VOLUNTĂ

Director: Mihail Russu
Girant resp: Dr. Ion Frunză
Telefon (Arad) No. 3-31

POPORULUI

Organ zilnic de știri și informațiuni.

Redacția și Administrația:
Timișoara, Fabr. Str. Gloriei 4.
București, Calea Victoriei 48.
Arad, Str. Eminescu 3.

Ofensivă Culturală.

Printre ofensivele pornite imediat după război, cu gândul să reclină tot ceea ce războiul a ruinat, mai cu seamă, ar fi meritat atenția celor chemați la conducerea țării, într-o mai mare măsură decât s'a făcut până acum.

Este vorba de ofensiva culturală.

Această ofensivă a luat forme foarte variate. De la construcțiile școlare, începute și neterminate, trecând prin turneele trupelor teatrale cu subvenții mai mult sau mai puțin meritorii și până la radiodifuzia la sate, ultima frumoasă inițiativă, miniștrii de resort din guvernele respective, au făcut câte puțin toate.

Criza cărții este în fază mai acută ca oricând. Faptul că vitrinele librărilor își schimbă periodic înfățișarea nu trebuie să ne bucure prea mult. Se tipărește într'adevăr, dar nu se citește prea mult. Cartea nu s'a ajuns scopul, n'a pătruns în mâna mulțimei.

Dovadă, este dăinuirea aceleiași mentalități, a acelorași apucături și — ceea ce este și mai trist — a acelorași plăgi sociale ca: alcoolism, prostituție, etc. a căror stărpire sau diminuare erau mai cu seamă urmărite.

Ceea ce guvernele nu voiau să înțeleagă, era importanța cuvântului rostit.

În locul revistelor și turneelor de foarte dubioasă calitate, ale căror subvenții luau drumul altor întreprinderi, ar fi trebuit să se organizeze concursuri cu concursul scriitorilor, care ar fi fost pe de o parte mulțumiți că pot răsplăti subvenția ce li se acordă și așa, pe de altă parte ar fi putut lua contact cu masa poporului.

Și ceea ce n'a făcut guvernele a făcut rodnică inițiativă particulară. Ne referim la turneul prințării al Soc. Scriitorilor români, a cărei activitate a fost de atâtea ori persiflată, s'a dovedit animată de cele mai frumoase intenții.

„Societatea Scriitorilor Români merită stima tuturor oamenilor conștienți.

ARADUL CULTURAL.

„Burghezia română, în luptă cu socialismul și comunismul“. Conf. dlui C. Vlădescu-Olt.

În ziua de 28 Aprilie, dl. C. Vlădescu Olt a ținut în sala palatului cultural, o conferință cu titlul de mai sus. Dsa începe prin analizarea primelor organizații sociale, documentând că în toate timpurile a existat aceeași fațetă socială: societatea bogată, în luptă cu cea săracă. Lupta a durat până la anul 1789, când revoluția franceză a scos de sub jugul adevăratei oligarhii elementul proletar valoros, croindu-i tendința de egalitate mai mult, sau mai puțin durabilă.

Conferențiarul face ideologia revoluției franceze și rusești, trăgând concluzia de drept, adică dezastrul să pentru Rusia. Acolo, spune conferențiarul oficialitatea acordă premii, nu-

mai imoralității. Dsa totuși crede, că raporturile dintre aceste două societăți, — azi în luptă — s'ar putea îmbunătăți cu respectarea principiului creștinesc al altruismului.

Analizând starea de fapt de la noi, are credința că burghezia română — față de altuismul dovedit în decursul anilor, amintind pe cel mai recent: improprietățile — nu prea are de ce se teme de tendința de socializare, curente care nu sunt născute din nevoile poporului nostru.

Conferențiarul își încheie expunerea dorind României o dezvoltare asemănătoare celei engleze, cu capital olandez și în special, celei americane, cu capital englez.

Comuniștii

Basarabeni pregătesc dezordini pentru 1 Mai.

Chișinău. — Siguranța a primit informații că organizațiile comuniste din Basarabia au primit zilele acestea din partea Sovietelor un însemnat stoc de material de propagandă subversivă în vederea serbării de 1 Mai, precum și o însemnată sumă de bani.

Se fac întinse investigații pentru a se da de locul unde a fost ascuns acest material și a-l confisca.

În urma unui ordin al ministerului de interne, poliția a luat întinse măsuri, pentru interzicerea oricăror manifestații pe stradă, meetingurilor și întrunirilor comuniste de 1 Mai.

Autoritățile militare au dispus consemnarea trupelor pe ziua de 1 Mai, spre a se preveni eventuale încercări de desordine.

Chestiunea parcului fostului arh. Frideric.

Zilele aceste se va aduce la Cameră, pe cale de interpelare, o chestiune menită să aibă mare răsunet, în lumea noastră politică.

Este vorba de procesul intentat statului român, de către fostul arhiduce Frideric. Între altele, plângerea împotriva statului român are de obiect și exproprierea unui parc imens dela Arad — o adevărată pădure de esențe din cele mai scumpe și cu un castel de o rară frumusețe. Pentru acestea și altele, fostul arhiduce reclamă o despăgubire de 50 milioane aur.

Cele mai ieftine

Au sosit Portocale roși și lămâi, proaspete, rog Onor. public a vizita Magazinul meu unde se poate cumpăra în angro și detaliu cu prețuri foarte reduse.

ITALIAN IMPORT

Str. 29 Decembrie No. 12.

Sosesc delegații românilor din America.

În ziua de 6 Mai, vor sosi la Jimbolia trei sute de români din America, cu 150 drapele, reprezentând societățile naționale de peste ocean.

Guvernul va face o primire oficială delegaților cari vin să participe la serbările Unirei.

D. Sever Bocu, ministrul Banatului, care este organizatorul serbărilor va ieși în întâmpinarea delegației românilor din America.

Buletinul extern.

Sunt zece ani de când ecoul ultimei delunături s'a risipit, dar pacea complectă încă nu s'a restabilit. Lucrurile conferinței de dezarmare cari și acum țin ședințe cu intermitență, nu duc la nici un rezultat plauzibil. Am văzut cu uimire că s'a refuzat propunerea Germaniei contra războiului cu gaze și contra atacului orașelor deschise. De ipocrizia Sovietelor nu cerc a mai vorbi. Declarația cetită de Litvinov este o operă de interpretare iezuitică. Vrea dezarmarea complectă și urgentă. Ce scop urmăresc Sovietele cu această grabă?

Comisiunea reparațiilor dă un spectacol uimitor. Dr. Schacht, reprezentantul Germanilor gășind suma prea mare, refuză orice discuție și se retrage în dosul micilor propuneri inadmisibile. Antanta ține morțiș la majorarea sumei. America deși are rol împăciitor, totuș nu poate face nimic. Drept răspuns, Francezii au început ofensiva contra mărcii germane, cerând s'o devalorizeze. Germanii simțind mișcarea, au paralizat tentativa franceză, au aruncat pe piață într'o singură zi 25 milioane dolari. Marca și-a revenit. Așa dar suntem în plin războiu economic.

În Danemarca, algerile au dat un guvern de stângă, social democrați și țărăniști democrați. O țară, departe de vâltoarea politică a lumii, care își vede de progresul ei intern. Ea este de învidiat.

Austria se sbate încă în plină criză guvernamentală. Se caută un cancelar. Nu cunoașteți pe nimeni care caută o asifl de o cupajie?

Lucrurile neces. de primăvară le puteți procura mai eficient la casa de modă **Strasser** vis-a-vis cu biserica evanghelică.

Pentru Domnul Ministru al Agriculturii

Subsemnații Pavel Șiclovan și Roșu Gavrilă locuitorii în frntașa com. Curtici ju. Arad.

avem onoare a ruga cu tot respectul pe Dl. Ministru Ion Mihalache să binăvoiască a ne da relațiuni necesare privitoare la moștile scutite de sub expropriere a latifundiarului dr. Alex. Tagány din com. Curtici județul Arad și Firiteaz jud. Timiș Torontal, respective, a ne lămuri asupra următoarelor chestiuni:

Comisia Agrară de Ocoș Arad, cu decusul No. 225-922 și Comisia Agrară Județeană Arad, cu decusul No. 449-923 scutește de sub expropriere lui dr. Alex. Tagány 228 jugh. cad. și 402 st. p. teren neexpropriabil la Curtici jud. Arad. Dar adevărul e altul teren neexpropriabil, nu face mai mult ca la 60 jugh. cad. restul e cel mai fertil teren arababil din hotarul com. Curtici. Aceasta în baza art. 16 al. 2, din lege și regulament de aplicare pentru reforma Agrară din Transilvania, și Comisia Agrară Timiș Torontal îi păstrează încă 500 jugh. cad. teren cultivabil și 250 jugh. cad. teren neexpropriabil (conacuri, drumuri etc. la Firiteaz jud. Timiș Torontal)

Comitetul Agrar București secțiunea Transilvaniei cu hotărârea sa No. 115 din ședința din 10 Oct. 1924 dată în urma cererilor de revizuire a lui Alex. Tagány asupra sentinței cu No. 449-923 a Comisiei Agrare Județeană Arad, admite cererea de revizuire făcută de dr. Alex. Tagány ca în conformitate cu Art. 22 din legea Agrară din Transilvania cele 500 jugh. cad. teren cultivabil scutite de sub expropriere de Comisia Agrară Timiș Torontal

la Firiteaz, să se comaseze la moșia sa din Curtici jud. Arad, un teren echivalent.

În urma schimbului făcut în mod logic se pune întrebare: i-se mai cuvine de drept lui Dr. Alex. Tagány cele 500 jugh. cad. teren cultivabil peste cele 228 jugh. cad. teren neexpropriabil?

Apoi având în vedere că Art. 22 din susmenționata lege Agrară da drept proprietarului să și aleagă partea din moșie care să i rămână scutită de sub expropriere cu condiția ca acestea rezerve la un loc să nu întrecă cota sa convenită conform maximului regional stabilit de art. 8 lit. C. din suszisa lege, care spune că: proprietarilor cari și-au muncit ei moșia li se lasă din întreagă moșia 200 de jugh. cad. în regiunile de șes cu cereri de împrietărire mari, să înțelege prin regiunile cu cereri de împrietărire mari acele, unde cei îndreptățiți prin Art. 92 punctul 1-8, inclusiv, nu pot fi satisfăcuți pe baza totalului de complexare de 7 jugh. cad.

Având în vedere că cota legală convenită lui dr. Alex. Tagány este de 200 jugh. cad. și nimic mai mult, și că astfel fiind drept este a nu se socoate în cele 228 jugh. cad. și cele 500 jugh. în plus peste cele 228 jugh. cad. și pentru motivul că Comia Agrară Județeană din Arad cu decusul No. 393-923 au fixat lotul tip. pentru cei îndreptățiți la improprietărire din com. Curtici numci la 3 jugh. cad. din lipsă de pământ

Va urma)

Curtici la 30 Apr. 1920.

Pavel Șiclovan,

Roșu Gavrilă

foști del. ai Săt. pt. ref. agr.

a deveni ele proprietarele caselor de lucruri de mână, cari și au că tîgat milioane pe urma muncii și din sudoarea femeilor române. Ele trebuiesc aduse la oraș și pentru a avea un rol de mare importanță, de a fi mâine soțiile demne ale măestrilor și comercianților români, cari din lipsă felelor române, leagă căsătorii cosmopolite. Apoi, câștigul dublu dă posibilitatea și la un trai mai ușor, la o existență mai sigură și, în sfârșit viitoarea generație a acestora va contribui și mai mult la romanizarea orașelor.

În fabrici, ateliere și în prăvăliile orașelor lucrează și concurează cu bărbații mii și mii de femei de alt neam a căror câștig stă în raport aproape cu al bărbaților. Oare fetițele noastre dăruite dela Dumnezeu cu o inteligență rară și cu un gust deosebit, nu se vor pricepe și ele la aceste profesii? Nu merită și ele un trai mai omenesc? De ce ele să nu se bucure de o viață mai tîhnită și mai liniștită?

Schimbați vă Români mentalitatea veche de a căuta să țineți, pe lângă toată sărăcia voastră, fetițele pe acasă, cheltuind mii cu cu nprărea talerilor la grumazi și a mățăsurilor, ca atunci când sunt de 16-18 ani să le pateți mărita. Dați fetițele voastre la meserii, devenind peste puțin timp fere inteligente, apoi soțiile măestrilor și comercianților români, doamne după toată rânduiala.

Orașul Timișoara a deschis un asifl de cămin pentru fete. Rugăm preoșimea și învățătorimea dela sate a sfătui țărani să și dea fetele în acest Cămie, asigurându-le, astfel, o existență sigură.

Ștefan Vulpe,
director.

Fetițe române îmbrățișate meseriile.

Apel către factorii intelectuali și țărani dela sate.

(Sfârșit)

Un stă scris, că femeia română trebuie să-s trăiască traiul numai la sate? Până când vom mai lăsa ca aria femeilor române să putrezească în pupitrele lăzilor din micile case, sau să fie vândute pe prețuri de nimica prin târgurile orașelor, adunate apoi de

il.

samsari, cari le duc în străinătate și le vând pe bani scumpi? Rolul femeii române să nu se mărginească numai la împrestrirea frumoaselor costume naționale.

Vlăstarele tinere ale satelor noastre trebuiesc aduse și ele la orași dându-le și lor prilej de a intra în industrie și comerț și de

Alegerile în Danemarca

Alegerile pentru camera în Danemarca, au dat următorul rezultat: Social-democrați 61 (plus 8) partidul țărănesc stînga 43 (minus 3) conservatorii (24 minus 6) democrații 16, partidul legalist 3 (plus 1) Germanii 1. Consemnul general al propagandei a fost: Desarmarea. În urma acestui rezultat nu este exclus un guvern socialist.

Cinematografele din Timișoara.

Cinema Cetate

1 Mai

Printul student

cu Ramon Novarro și Norma Shearer

Cinema Fabrică

1 Mai

Misterul cercului

cu Jacquelines Logan.

Cinema Meșala

1 Mai

Cavalerul Saharei

cu Evelyn Brent

(Tatiana din filmul Porunca Țărului)

ȘTIRI DE TOT FECUL.

Dela coresp. noștri

Din Lugoj

„Lupiștii“ se organizează

D. I. Brudariu șeful organizației lupiste din Banat, a sosit în localitate pentru a pune bazele unei secții „lupiste“ și în acest județ. În tovarăgia mai multor frunzași lugojeni a plecat în județ.

Dela Prefectura județului

D. I. Cimponeriu, insp. gen. admin., a sosit în localitate pt. substituirea dlui Ionel Mocsony, prefect, plecat în concediu medical în Italia.

Teatrale

La 29 și 30 Apr. c. Opera română din București a dat 2 reprezentații cu „Tosca“ și „Bărbierul din Sevilla“

Punerea în libertate a casierului Ostoia

Casierul dela Uzina Electrică din Arad, Ostoia Vasile, a fost pus azi în libertate, în urma cererii Drului Kövess, de către jud. de instrucție. Procurorul n'a făcut apel.

Pânzături de masă și articole de modă se poate cumpăra efțin la

MAXIM. HALPERN ARAD, P. Avram Iancu No. 1.

Deschiderea Congresului eparhiei Aradului

Duminecă, a avut loc deschiderea Congresului eparhiei Aradului, la care au luat parte preoții din întreaga eparhie.

Deschiderea Congresului, făcută printr-o înălțătoare cuvântare a P. Sale episcopului Gr. Comșa, a fost precedată de „Chemarea Duhului sfânt“ pontificată prin episcopul diecezan.

Azi au început desbaterile, cari promit a fi foarte importante.

Nu mai avem cârnăciori la noapte!

Fiindcă Herczeg Leopold, vnzătorul de cârnăciori de noapte, în etate de 65 de ani, a atentat la pudoarea fetei Erzsin Elisabeta de 16 ani, Reclamând poliției, a mărturisit faptil. A fost înaintat parchetului.

Cumpărați ceasornice și juvaerice la firma **Csáky** vis a vis cu biserica Lutherană.

Din Oradea

Contrabande de automobile

De câteva zile câțiva taxatori vamali dela punctul de frontieră Episcopia Bihor se ocupă stăruitor cu descoperirea și sechestrarea contrabandelor de automobile, săvârșită de o firmă Orădeană în complicitate cu un garaj bucureștean.

Suntem informați că sunt strânse date precise relativ la contrabanda săvârșită cu câteva mașini, în vre o două luni numai!

Proces de asasinat din 1918

Printr'un denunț anonim s'a adus la cunoștință Parchetului, că sătenii I. Duse și Tr. Petriș din Vașcău au ucis pe propria mamă a celui dintâi, spre a ajunge mai repede la moștenirea averii. Omorul s'a înămplat în 1918, dar pe acea vreme turbure asasinii au izbutit să sfmuleze sinuciderea prin spânzurare a bătrânei.

Procesul, care promite destăi unii senzaționale, se va dezbate în curând la Tribunalul Bihor.

Sinucidere

Elisabeta Keresztessy din motive necunoscute a băut sodă caustică. A fost transportată la spital în stare gravă.

— **Sanatorul de terapie Arad Str. I. Vălcuș 8 Telefon 532.** Instalația cea mai modernă pt. operații, Bucărie dietetică. Taxa de îngrijire cu vizit și supraveghere medicală pe zi: cl. I. 450, cl. II. 350, cl. III. 250 lei.

Articole pentru tenis

minge, fotbal-uri, cu prețuri foarte ieftine la

firma HEGEDŰS

Mărirea discountului german

Având în vedere marile pierderi de devize și de aur, surrite zilele acestea de banca Reichului, discountul a fost mărit d 1.6 și jum. la 7 și jum. procente

Cetiți și răspândiți „Voința Poporului“

Primum o rectificare :

„Reggeli Ujság“ și alte ziare minoritare din localitate se ocupă cu persoana Dlui General Arthur Văitoianu că ar avea 2000 jughere de pământ din rezervele statului.

Nu 2000 jughere de pământ ca moșie dar nu are nici măcar în atendă un ipețec de pământ în județul Arad.

A ars Sobrania bulgară

Sofia. — Marți, dimineața la orele 6 un incendiu a izbucnit în clădirea Sobraniei (parlamentului) bulgară. Flacărele au cuprins întreaga clădire. După o oră, clădirea a ars complet.

Din Timișoara

Moartea dnei Brasey

D. R. Ch. Brasey, publicist și profesor de limba franceză la liceul „C. Diaconovici-Loga“, din localitate, a avut durerea de a pierde pe mama sa, d'na Aurelia Brasey în vârsta de 76 de ani.

Un cadavru... incomod

A murit la Kecskemet un măcelar. Faptul în sine nu este extraordinar, se mai întâmplă și în alte orașe să moară măcelari, dar nu unul ca cel din Kecskemet, care avea lungimea de 2 metri și greutatea de 230 kilograme. S'a construit un cosciug special de 2 și jumătate metri lungime și un metru lățime și a fost transportat la cimitir cu un car special, neîncăpând în carul funebru comun.

Recomandăm

cimente de Gurahonț și de Turda și var de prima calitate. Prețul cel mai ieftin al zilei.

C. Kneffel și fiul

Cărbuni de lemne și lemne tăiate. Bulev. Regele Ferdinand No. 27.

Arestarea unui avocat român la Viena

Poliția l'a arestat pe cetățeanul român Vasile Murgulescu, în etate de 30 de ani, deoarece a încercat să încasseze mai multe checkuri falsificate ale băncii „American Express Company“.

Voevodul Stepan Stepanovici

A murit Sâmbătă noaptea la ora 10 și jumătate în vârsta de 79 ani. A fost genul militar al Sârbilor. Foarte destoinic și inteligent a avansat curând și a luat parte la mai multe războaie, La 1876 ca

elev al școlii militare, cel din 1871 l'a găsit în fruntea unui batalion de voluntari, a căror fapte au rămas legendare, la 1885 face parte din faimoasa divizie a Chumadiei, la 1912 el comandă divizia II-a sârbă și bate pe Turci alungându-i până la zidurile Adrianopolului. La 1914 el este comandantul armatelor și el e acela care a pricinuit armatelor Austro-ungare pierderi considerabile la Tser și pregătește căderea generalului Potiovek. Apoi el este acela care sparge frontul dela Salonic.

Știrea morții lui a produs o consternare generală. Guvernul dela Belgrad a hotărât să-i facă funerarii naționale, cari vor avea un caracter mareț, ca o manifestare de recunoștință națională, față de cel care a fost una din cele mai mari glorii militare jugoslavice.

Prinderea unei bande de țigani hoști

Plutonierul Chircu, șeful postului de jandarmi dela Biled (Banat), urmărind pas de pas o periculoasă bandă de țigani care prin jefuirile numeroase a ținut în teroare Biledul, Șangrul și regiunea orașului Timișoara, a izbutit să o prindă în localul cărciumei „La steaua“ în orașul Arad. Asupra bandei, care numără 7 membri s'au găsit mari cantități de stoffe, haine și diverse obiecte furate, în, valoare de peste 100 mii lei.

Azi s'a început audierea hoștilor. Se crede că banda mai are și alți complici.

